

ගණිතය - 10 ශේණිය - පුස්තාර

නිපුණතාව 20 : විවිධ කුම විධි ගවේෂණය කරමින් විචලා දෙකක් අතර පවතින අනොා්නා සම්බන්ධතා පහසුවෙන් සන්නිවේදනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 20.1 : විචලා දෙකක් අතර වූ ඒකජ සම්බන්ධතාවක ස්වභාවය නිශ්චය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 20.2 : විචලා දෙකක් අතර වූ අනෙහා්නා වර්ගජ සම්බන්ධතා රූපිකව විගුහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 20.3 : වර්ගජ ශිූතයක ලකුණ ශිූතය නිරීක්ෂණයෙන් විගුහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 20.2 ට අදාළ ඉගෙනුම් පල

- 1. $y = ax^2$, $y = ax^2 + b$ ආකාරයේ ශුිතයක x හි අගය කිහිපයක් දුන් විට අනුරූප y හි අගයයන් ගණනය කරයි.
- 2. දෙන ලද වසමක් සඳහා $y=ax^2$, $y=ax^2+b$ ආකාරයේ ශුිතවල පුස්තාරය අඳියි.
- 3. $y = ax^2$, $y = ax^2 + b$ ආකාරයේ ශිතයක පුස්තාරය ඇසුරෙන් ශිතයක උපරිම/අවම අගය සමමිති අසෂයේ සමීකරණය, හැරුම් ලසෂායේ (වර්තන ලසෂායේ) ඛණ්ඩාංක සොයයි.
- 4. $y = ax^2$, $y = ax^2 + b$ ආකාරයේ ශුිතයක පුස්තාරය ඇසුරෙන් ශුිතයේ දෙන ලද අගය පුාන්තරයක් සඳහා ඊට අදාළ x හි අගය පුාන්තරය සොයයි.
- 5. $y = ax^2$, $y = ax^2 + b$ ආකාරයේ ශිුතයක පුස්තාරය ඇසුරෙන් y = 0 සමීකරණයේ මූල සොයයි.
- 6. $y = ax^2$, $y = ax^2 + b$ ආකාරයේ ශිුතයක පුස්තාරය ඇසුරෙන් එවැනි වෙනත් වර්ගජ ශිුත නිර්ණය කරයි.

 $y=x^2-3$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සකස් කළ x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	6	•••	-2	•••	•••	1	6

- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- (ii) x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) පුස්තාරයේ සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) හැරුම් ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශිුතයේ අවම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (iv) $x^2 3 = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.

(අ) (i)	х	-3	-2	-1	0	1	2	3
	y	6	1	-2	-3	-2	1	6

$$x = 0$$
 විට
 $y = (0)^2 - 3$
 $= -3$
(ල. 1)

(a) (i) x = 0

(c. 1)

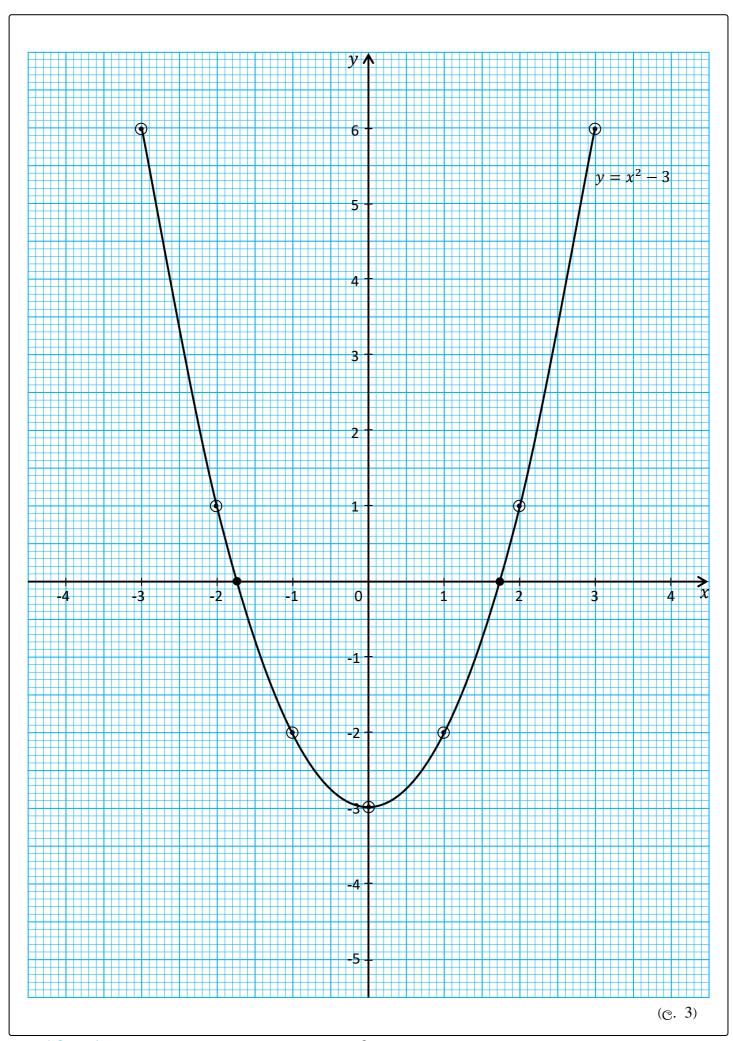
(ii) (0, -3)

(c. 1)

(iii) -3

- (c. 1)
- (iv) x = -1.7 ඉහර් x = 1.7
- (c. 1)

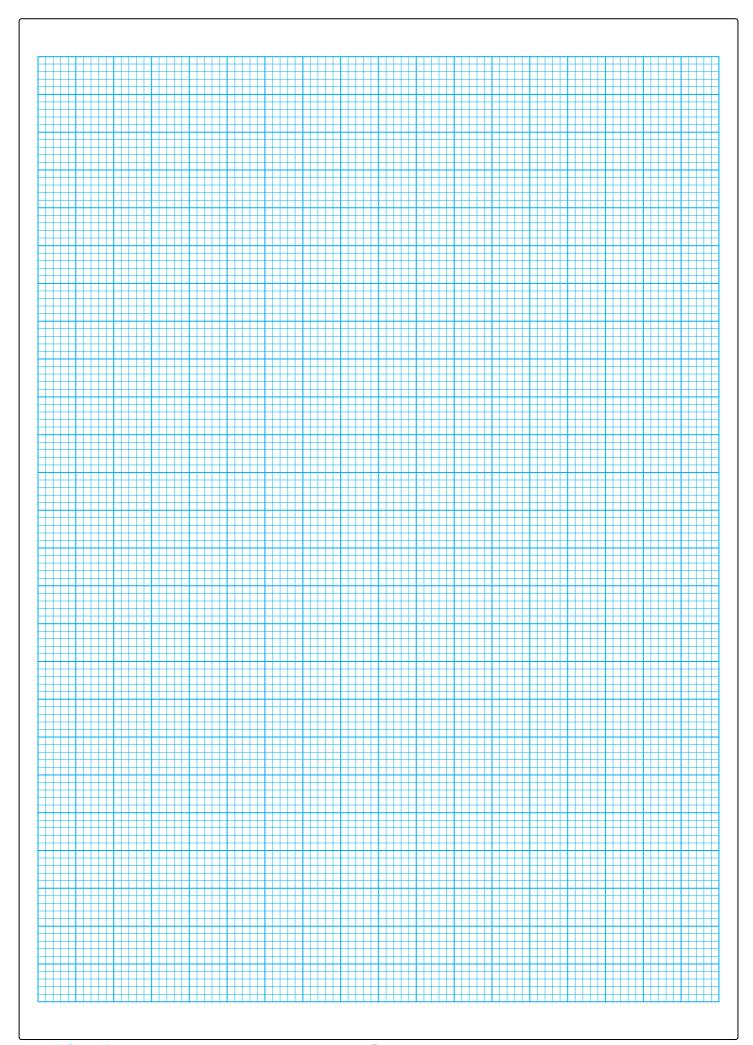
(x = -1.6/-1.7/-1.8 ගෙර x = 1.6/1.7/1.8)

2. (අ) $y=x^2-5$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	4	•••	-4			-1	4

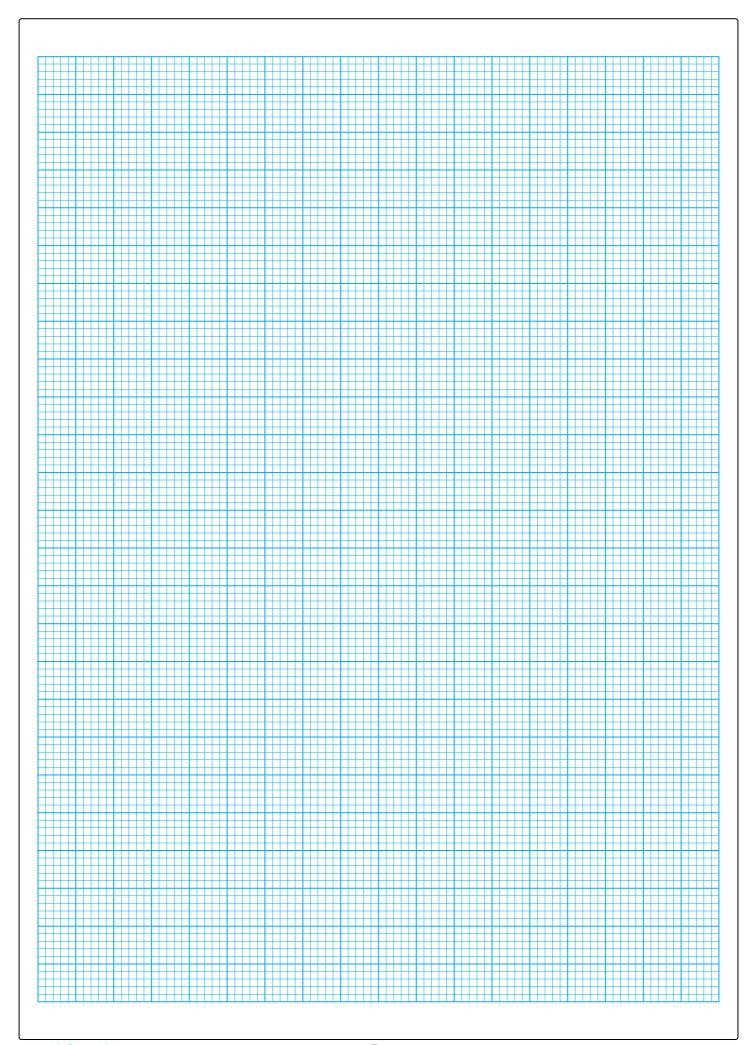
- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු $x \in \mathbb{R}$ තින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශුිතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) පුස්තාරයේ සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) වර්තන ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශිුතයේ අවම අගය ලියා දක්වන්න.
  - $({
    m iv})$ $x^2-5=0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.

3. (අ) $y=4-x^2$ ශිූතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	- 5	•••	•••	•••	3	0	- 5

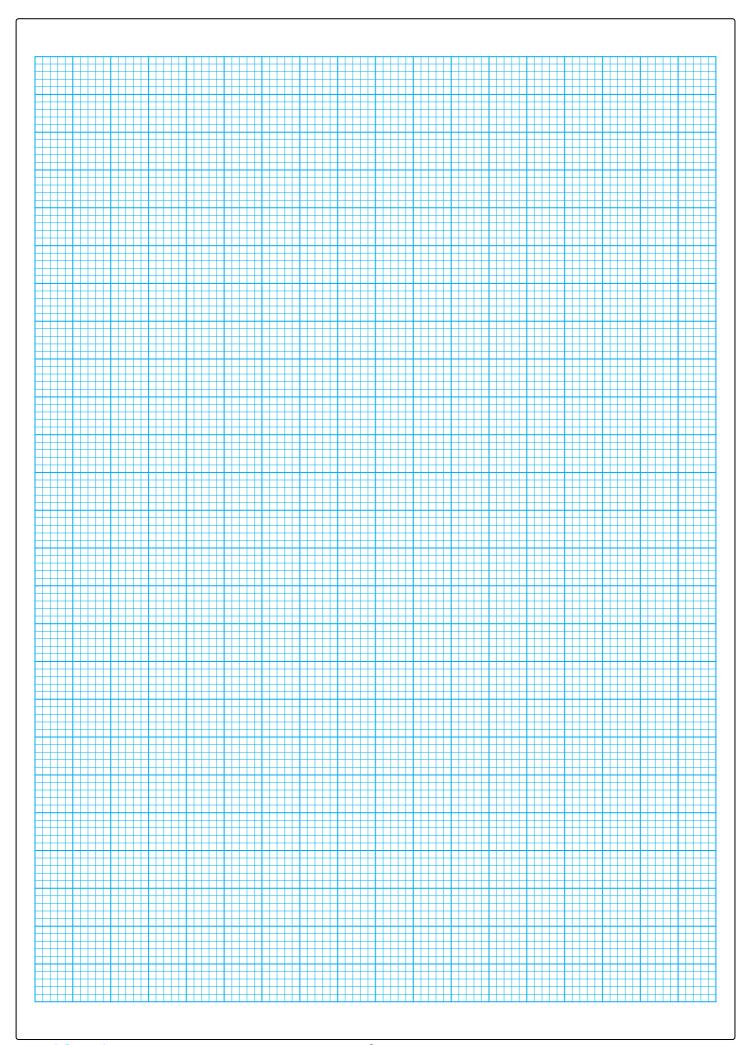
- (i) මෙම වගුව ඔබේ උත්තර පතුයේ පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු x = 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට පුස්තාරයේ,
  - (i) සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) වර්තන ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශුිතයේ උපරිම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (iv) $y \ge 0$ වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.

4. (අ) $y = -2x^2 + 5$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සකස් කළ x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දැක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	-13	•••	3	5	•••	•••	-13

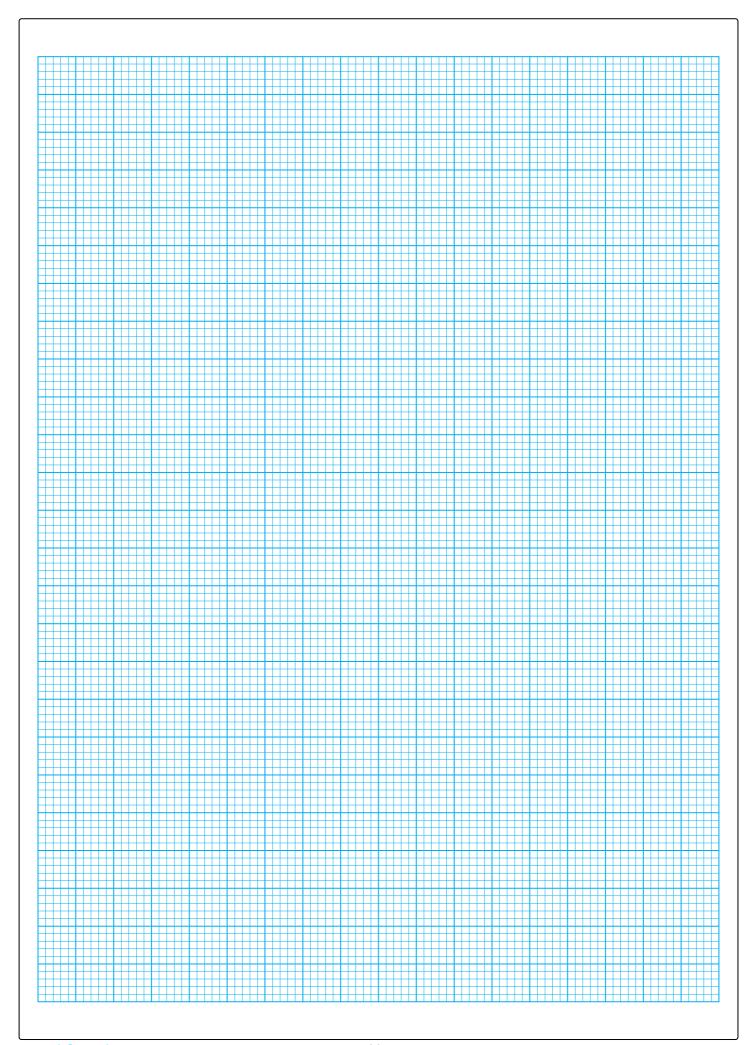
- (i) මෙම වගුව ඔබේ උත්තර පතුයේ පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- χ අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් ද y අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක දෙකක් ද බැගින් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) ශිුතයේ උපරිම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) $y \ge 3$ වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iii) $-2x^2 + 5 = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (iv) ඉහත පුස්තාරය ඒකක දෙකකින් y අක්ෂය දිගේ ඉහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශිුතයේ සමීකරණය ලියන්න.

5. (අ) $y = 5 - 4x^2$ ශූතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සකස් කළ x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

x	$-1\frac{1}{2}$	-1	$-\frac{1}{2}$	0	<u>1</u> 2	1	$1\frac{1}{2}$
у	-4	•••	4	5		1	

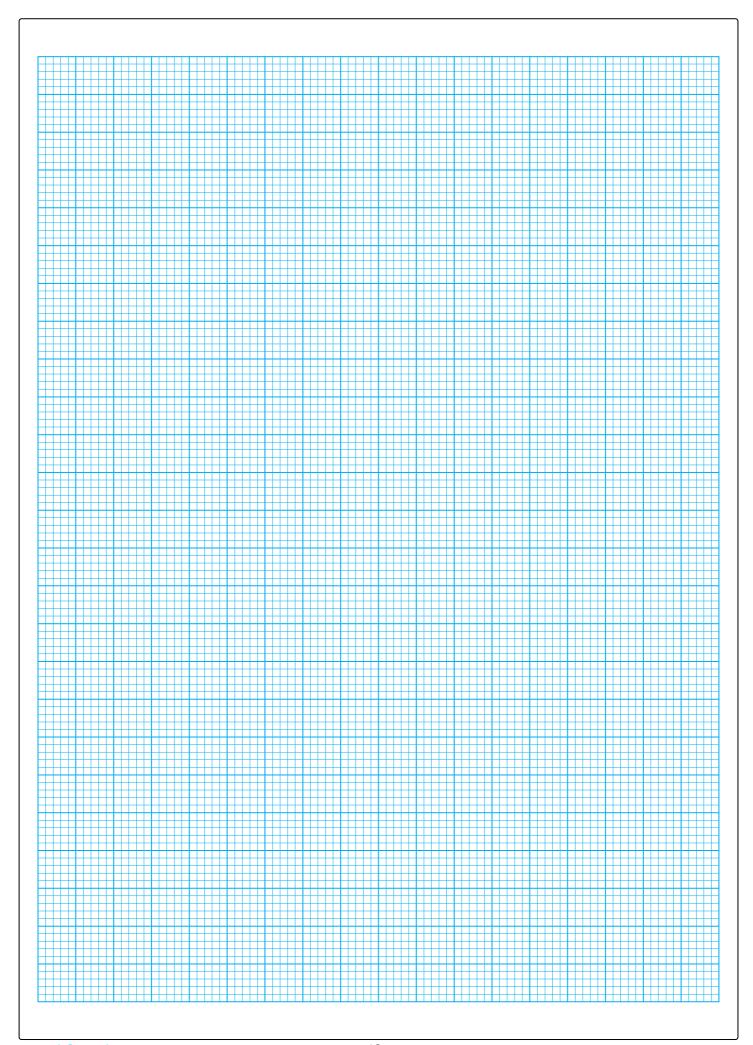
- (i) මෙම වගුව ඔබේ උත්තර පතුයේ පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු x = 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) ශිුතයේ උපරිම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) y > 1 වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iii) $5-4x^2=0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (iv) ඉහත පුස්තාරය ඒකක තුනකින් y අක්ෂය දිගේ පහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශිුතයේ සමීකරණය ලියන්න.

6. (අ) $y = \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දැක්වේ.

х	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
у	$7\frac{1}{2}$	4			$-\frac{1}{2}$	0	$1\frac{1}{2}$	•••	$7\frac{1}{2}$

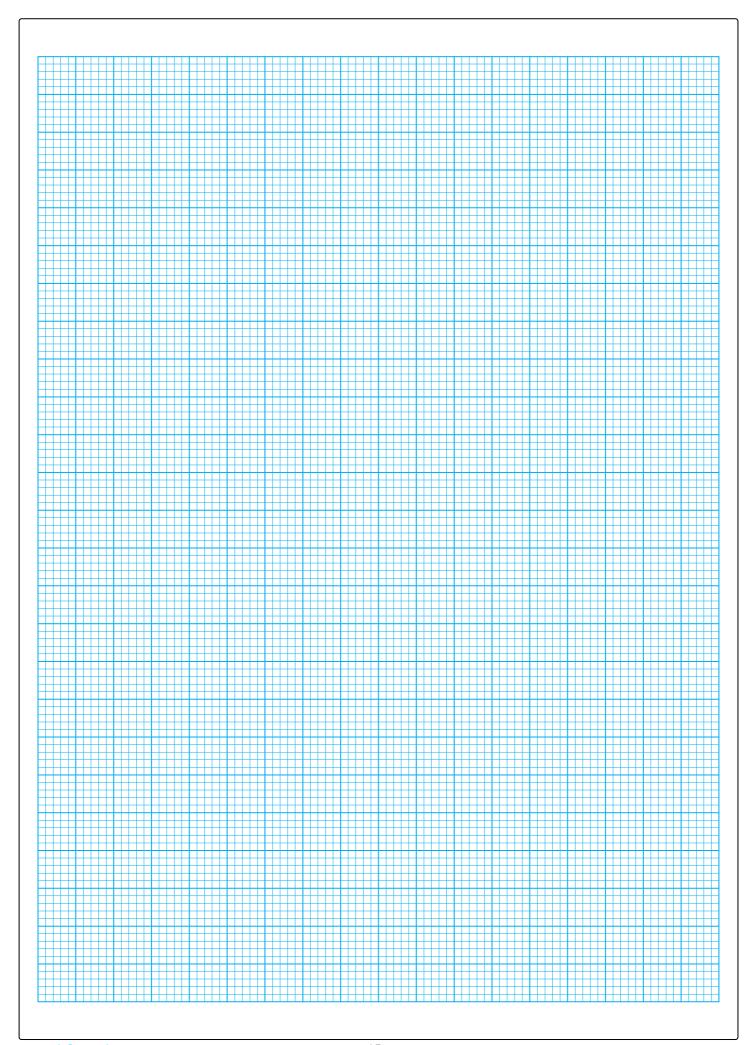
- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- (ii) χ අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශුිතයේ පුස්තාරය අදින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) පුස්තාරයේ සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) හැරුම් ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශුිතයේ අවම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (iv) $\frac{1}{2}x^2 \frac{1}{2} = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.

7. (අ) $y=x^2-4$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
y	5	0	•••	-4	-3	0	5

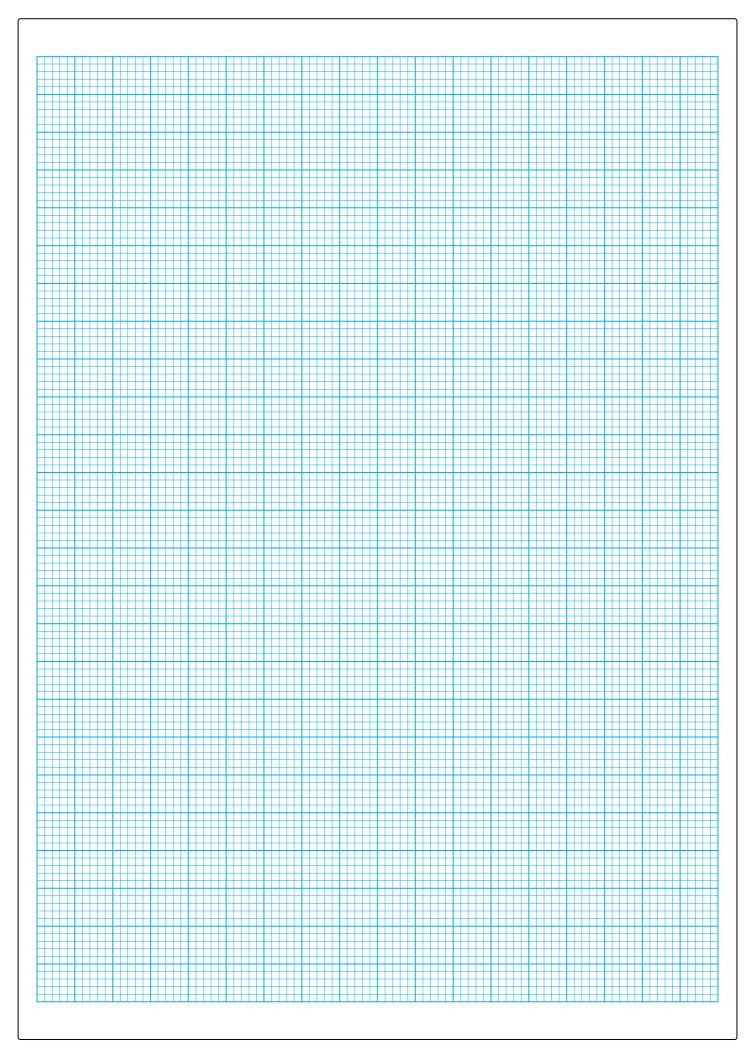
- (i) x=-1 වන විට y හි අගය සොයන්න.
- (ii) x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශුිතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) ශිුතයේ අවම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) ශිුතයේ අගය 0 වන (y) හි අගය 0 වන) x හි අගයයන් ලියා දක්වන්න.
  - (iii) y < 0 වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iv) ශිුතය සෘණව පවතින x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (v) ශීතය සාණව අඩුවන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - $({
    m vi})$ ශුිතය ඍණව වැඩිවන χ හි අගය පරාසය සොයන්න.

8. (අ) $y = 3 - 2x^2$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දුක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	-15	•••	1	3	1	- 5	-15

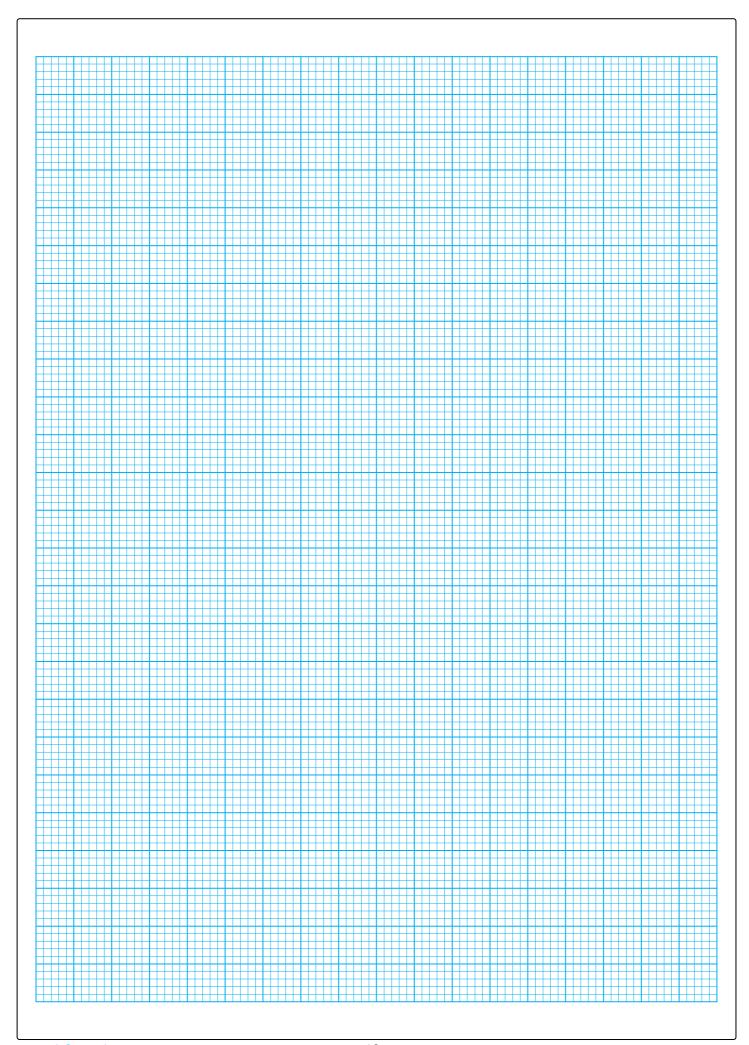
- (i) x=-2 වන විට y හි අගය සොයන්න.
- (ii) χ අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් ද y අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක දෙකක් ද බැගින් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) $3-2x^2=0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (ii) $y \leq 0$ වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iii) ශූතය ධනව අඩුවන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iv) ශූතය සෘණව වැඩිවන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - $(\mathbf{v})$ ශුිතය ධනව වැඩිවන $\mathbf{x}$ හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (vi) ඉහත පුස්තාරය ඒකක තුනකින් y අක්ෂය දිගේ පහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශිුතයේ සමීකරණය ලියන්න.

9. (අ) $y=2x^2-1$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දැක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	17	•••	•••	•••	1	7	17

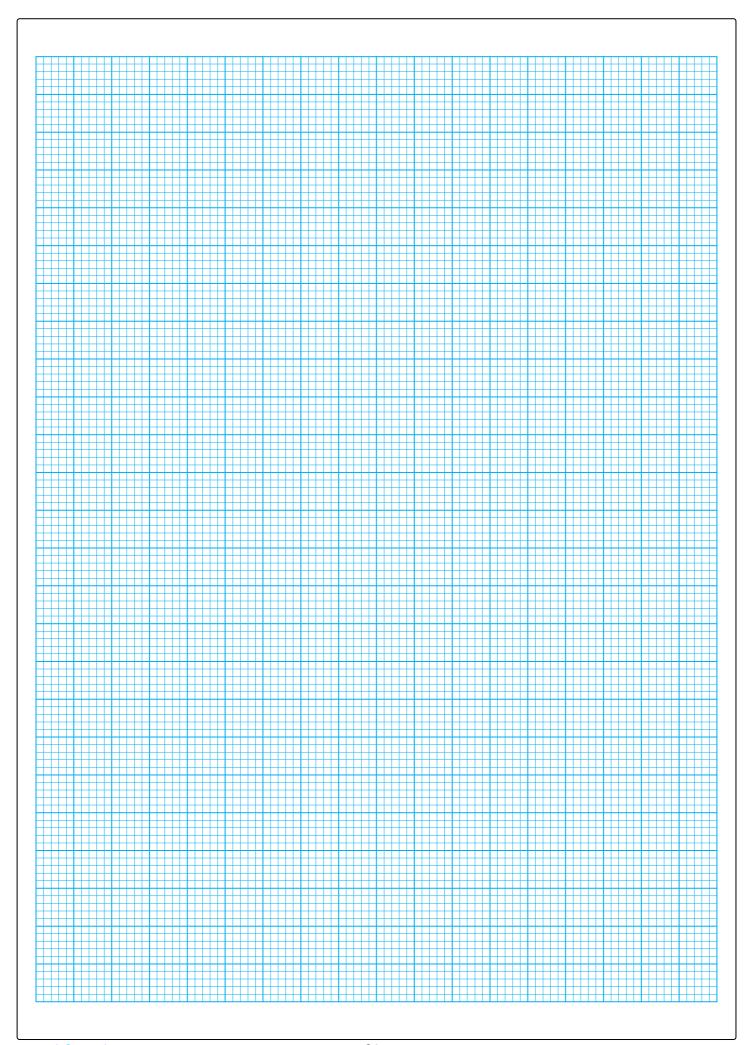
- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- χ අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් ද y අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක දෙකක් ද බැගින් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශුිතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) (i) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - a) x = 1.5 වන විට ශිුතයේ අගය සොයන්න.
  - b) ශිුතය මෙම අගයම ගන්නේ x හි අන් කවර අගයක් සඳහා ද?
  - (ii) $2x^2 1 = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (iii) ඉහත පුස්තාරය ඒකක එකකින් y අක්ෂය දිගේ ඉහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශුිතයේ සමීකරණය ලියන්න.

 $10.(\mathfrak{p})$ $y=rac{3}{4}x^2-3$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සකස් කළ x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දැක්වේ.

x	-4	-2	-1	0	1	2	4
у	9	•••	•••	•••	$-2\frac{1}{4}$	0	9

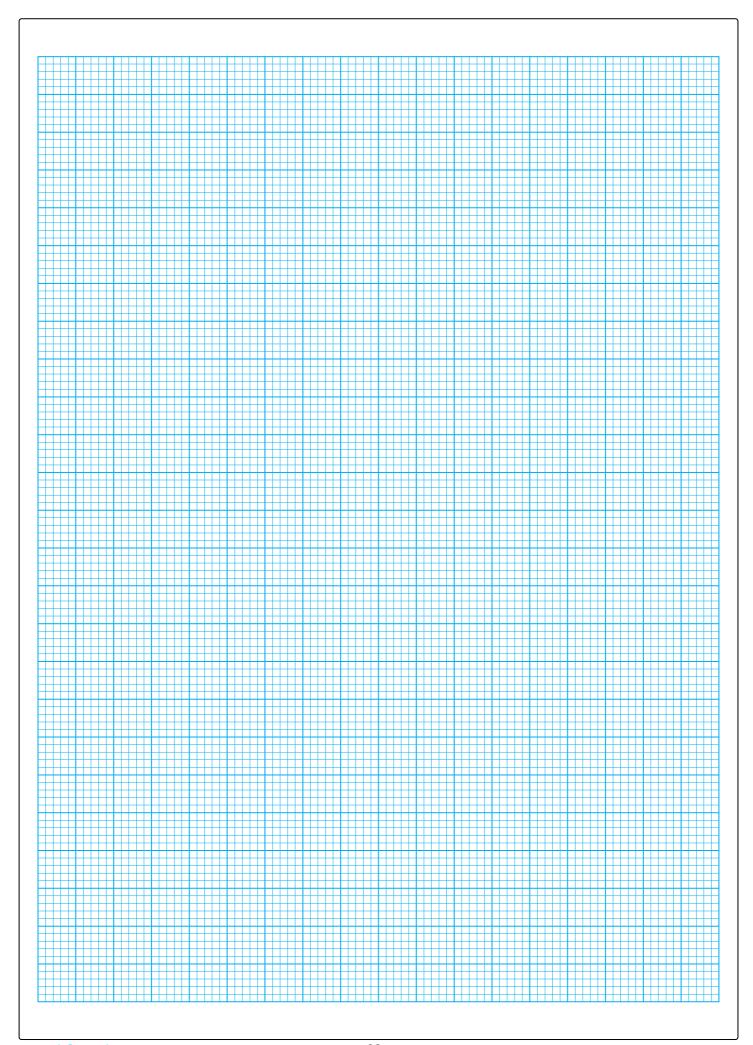
- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- (ii) x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශුිතයේ පුස්තාරය අදින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට පුස්තාරයේ,
  - (i) x = 3 විට ශිුතයේ අගය සොයන්න.
  - (ii) $y \leq 0$ වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iii) ශූතය සෘණව වැඩිවන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - $(iv) \frac{3}{4}x^2 3 = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.

11. (අ) $y=-x^2+9$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇදීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	0	•••	8	9	•••		0

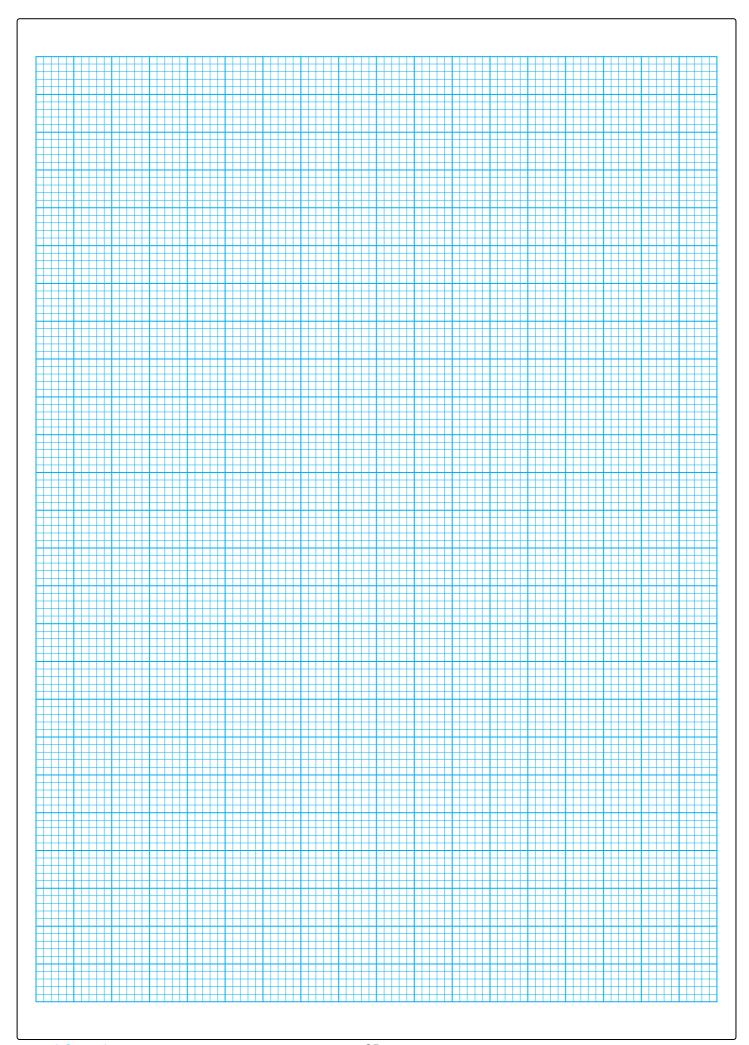
- (i) මෙම වගුව ඔබේ උත්තර පතුයේ පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- χ අක්ෂය දිගෙත් χ අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු χ කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශුිතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) x = 1.5 විට ශිුතයේ අගය සොයන්න.
  - (ii) $y \le 5$ වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iii) $-x^2+9=0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (iv) ඉහත පුස්තාරය ඒකක දහයකින් y අක්ෂය දිගේ පහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශුිතයේ සමීකරණය ලියන්න.

12. (අ) $y=0.5x^2-6$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

х	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
у	2	-1.5			-6	-5.5	-4	-1.5	2

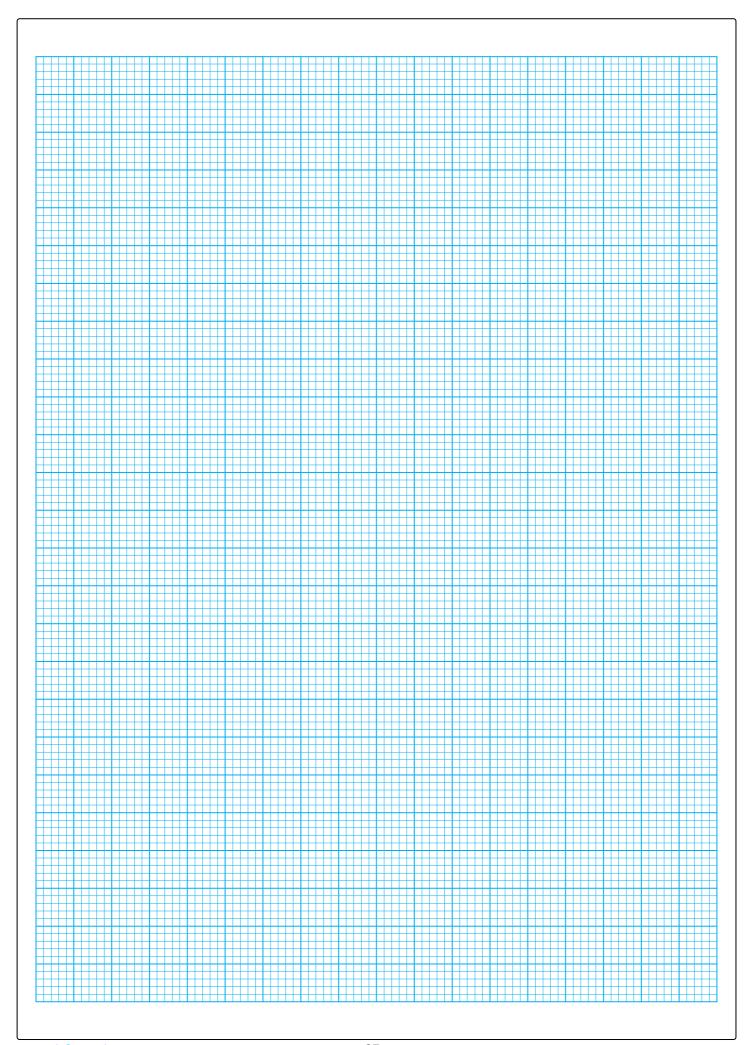
- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු x = 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) පුස්තාරයේ සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) හැරුම් ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශිුතයේ අවම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (iv) $0.5x^2 6 = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (v) ඉහත පුස්තාරය ඒකක 2.5 කින් y අක්ෂය දිගේ ඉහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශිුතයේ සමීකරණය ලියන්න.

13. (අ) $y=7-2x^2$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	-11	•••	5	7	5	-1	-11

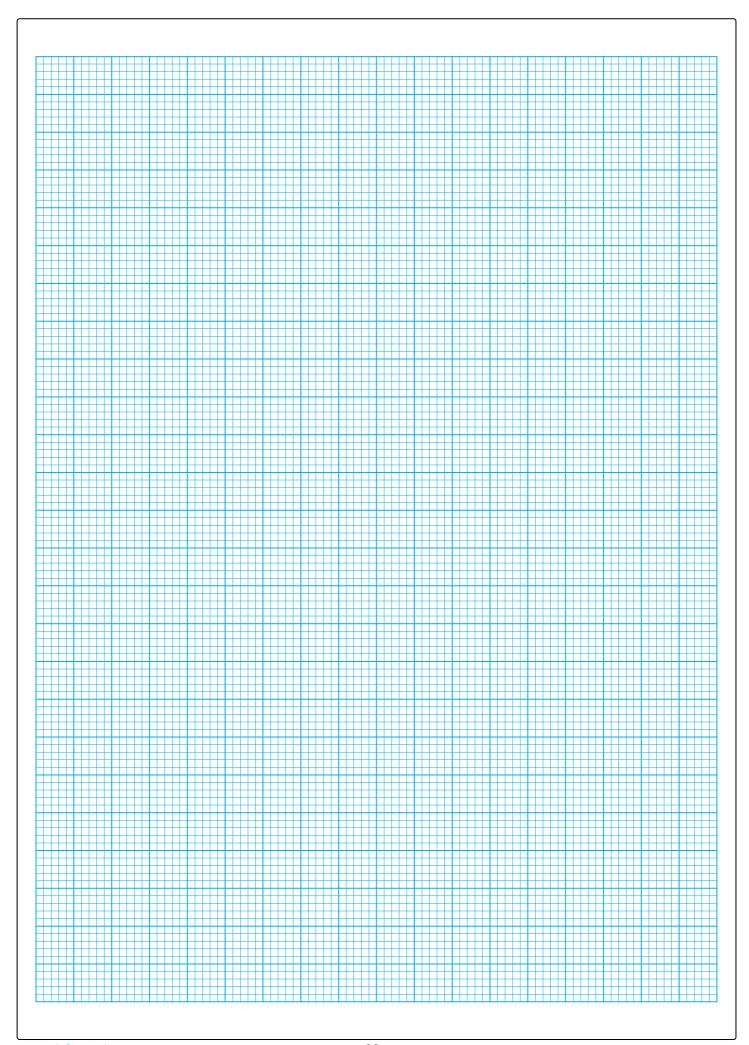
- (i) x=-2 වන විට y හි අගය සොයන්න.
- (ii) χ අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් ද y අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක දෙකක් ද බැගින් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) ශිතයේ උපරිම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) $7-2x^2=0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (iii) ශිුතයේ අගය 0 වන්නේ x හි කවර අගයන් වලදී ද?
  - (iv) ශූතය ධනව පවතින x හි අගය පරාසය ලියන්න.
  - (v) ශීතය සෘණව වැඩිවන x හි අගය පරාසය ලියන්න.
  - (vi) පුස්තාරය ඇඳ ඇති කඩදාසියේ ම y=2x හි පුස්තාරය අඳින්න.

14. (අ) y = (x-3)(x+3) ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සකස් කළ x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

x	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
у	7	0	•••	•••	•••	-8	-5	0	7

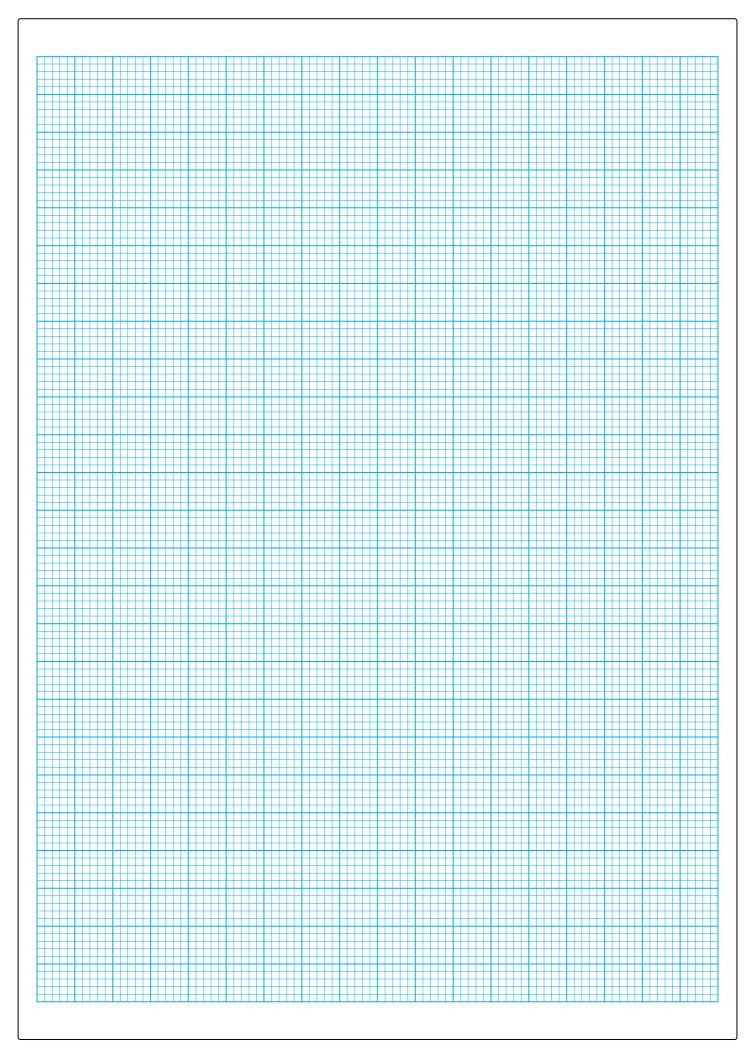
- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- (ii) x අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් ද y අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක දෙකක් ද බැගින් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට පුස්තාරයේ,
  - (i) සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) හැරුම් ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශිුතයේ අවම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (iv) y=0 සමීකරණයේ මූල සොයන්න.

15. (අ) y = (1-x)(1+x) ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

	х	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
-	у	-15	-8				0	-3	-8	-15

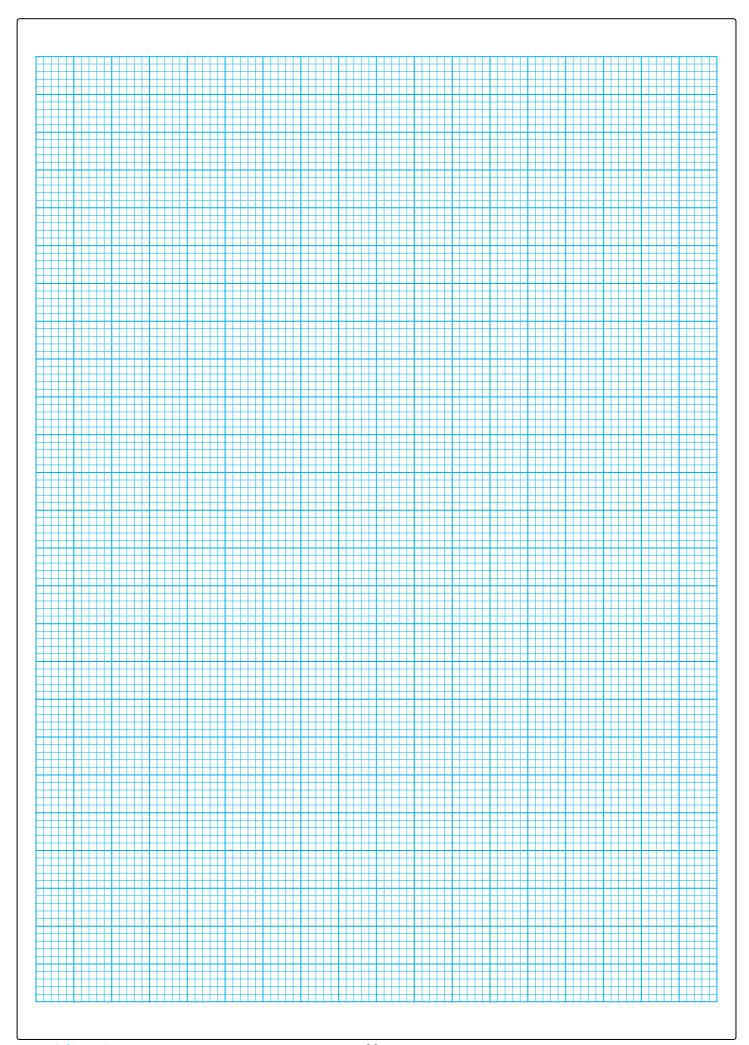
- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- χ අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් ද γ අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක දෙකක් ද බැගින් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට ,
  - (i) පුස්තාරයේ සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) හැරුම් ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශිුතයේ උපරිම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (iv) y = 0 සමීකරණයේ මූල සොයන්න.

16. (අ) $y=2x^2+1$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දැක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у		9	3	1	3	9	19

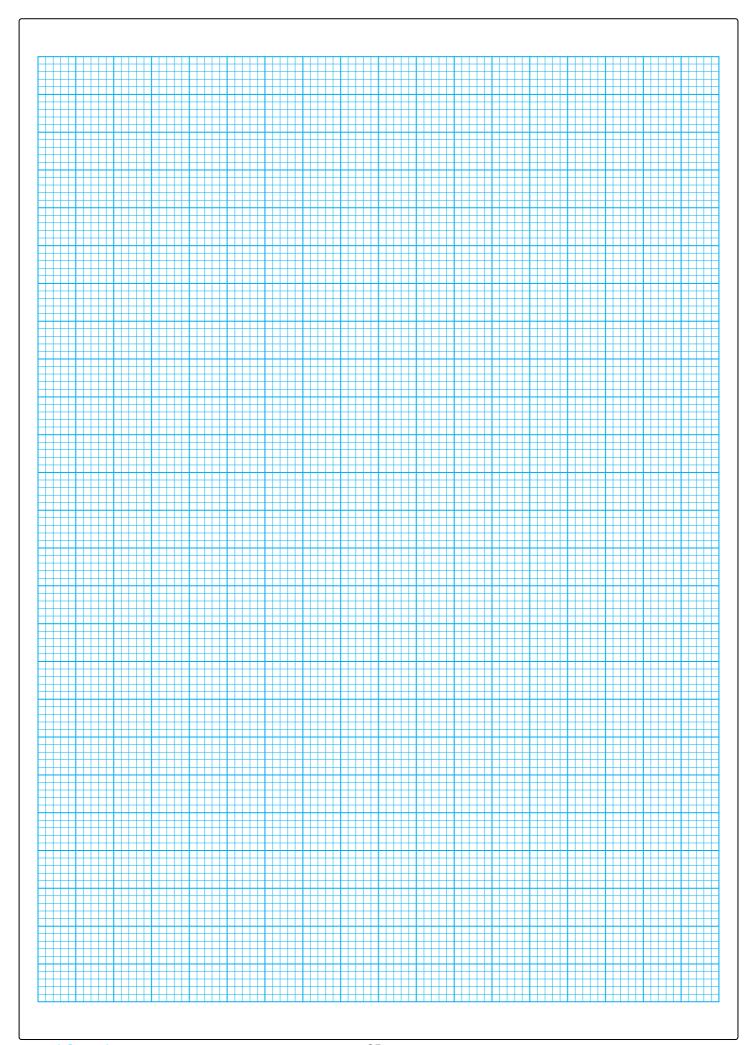
- (i) x=-3 වන විට y හි අගය සොයන්න.
- (ii) χ අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් ද y අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක දෙකක් ද බැගින් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට ,
  - (i) ශිුතයේ අවම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) ශිුතයේ අගය 1.5 වන්නේ x හි කවර අගයන් වලදී ද?
  - (iii) x = 1.5 වන විට y හි අගය සොයන්න.
  - (iv) දී ඇති පරාසය තුළ, ශූිතය ධනව අඩුවන x හි අගය පරාසය ලියන්න.
  - (v) ඉහත පුස්තාරය ඒකක දෙකකින් y අක්ෂය දිගේ පහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශිුතයේ සමීකරණය ලියන්න.
  - (vi) පුස්තාරය ඇඳ ඇති කඩදාසියේ ම y=3x හි පුස්තාරය අඳින්න.

17. (අ) $y=x^2-7$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	2	•••	-6	-7	•••	-3	2

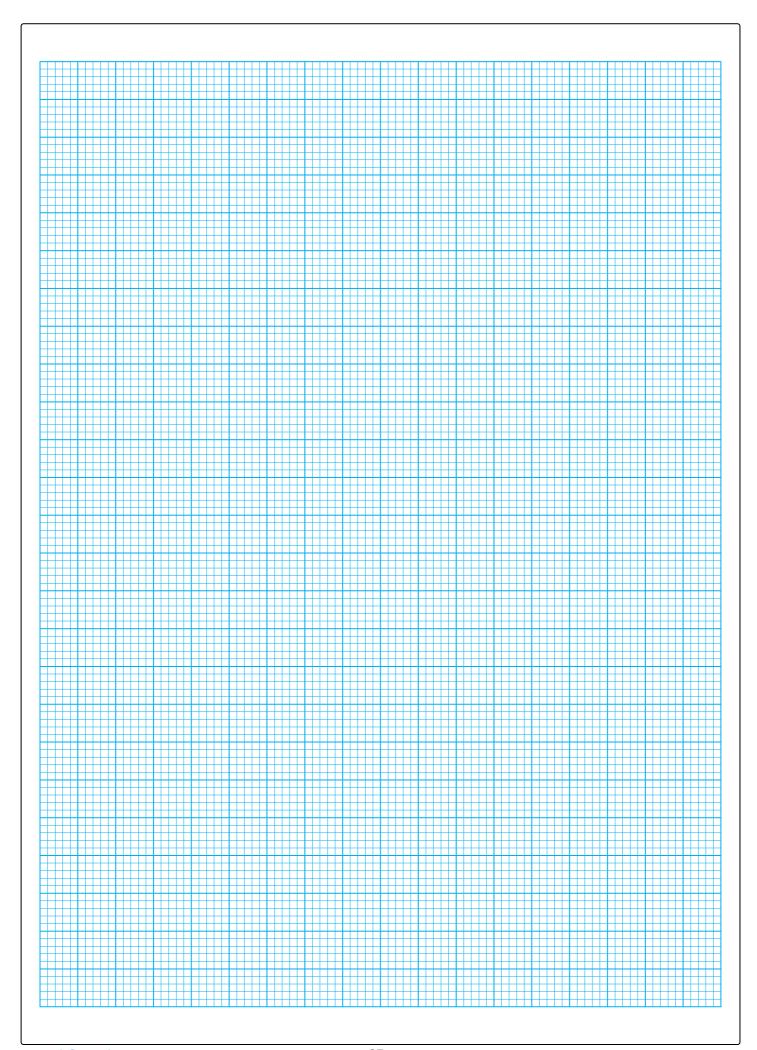
- (i) මෙම වගුව ඔබේ උත්තර පතුයේ පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- (ii) x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශූතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) x=-1.5 විට ශිුතයේ අගය සොයන්න.
  - (ii) $x^2 7 = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (iii) ශූතයේ අගය ධනව අඩුවන $oldsymbol{x}$ හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iv) ශුිතයේ අගය -6 සිට -3 දක්වා වැඩි වන්නේ x හි කවර අගය පරාසයක දී ද?
  - (v) ඉහත පුස්තාරය ඒකක තුනකින් y අක්ෂය දිගේ ඉහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශුිතයේ සමීකරණය ලියන්න.

18. (අ) $y=-2x^2+3$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	-15	-5	1	3	1	•••	-15

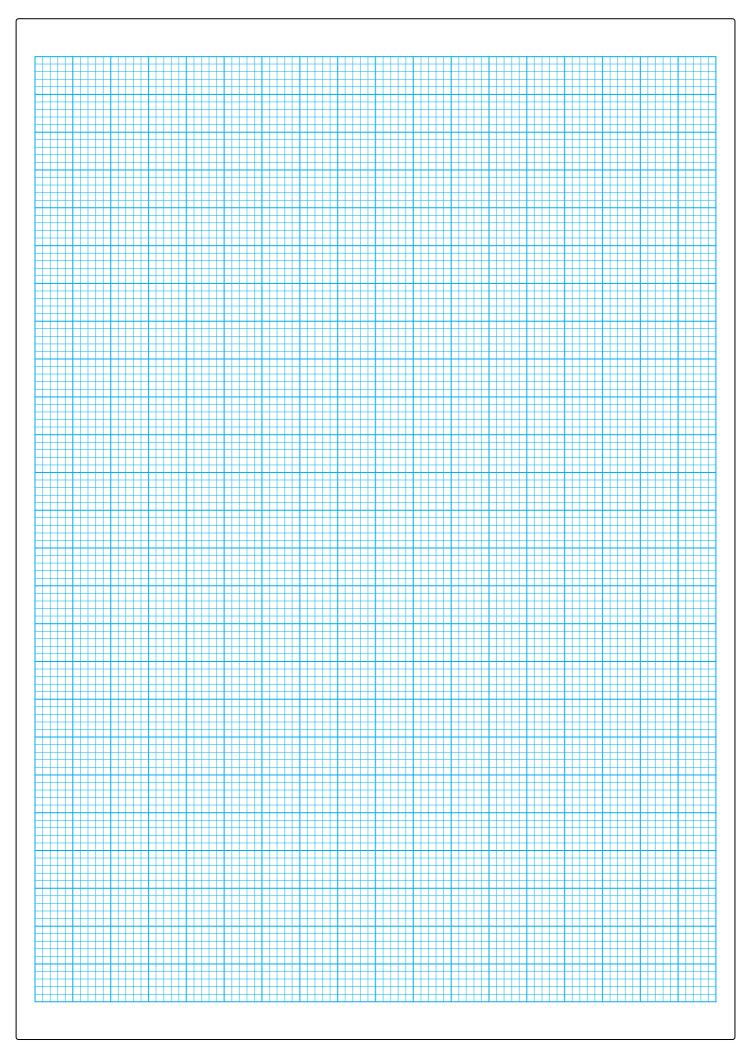
- (i) x=2 වන විට y හි අගය සොයන්න.
- χ අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් ද y අක්ෂය දිගේ කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක දෙකක් ද බැගින් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශිුතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) x = 0.5 විට y හි අගය සොයන්න.
  - (ii) $y \ge 1$ වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (iii) $-2x^2 + 3 = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (iv) ඉහත පුස්තාරය ඒකක පහකින් y අක්ෂය දිගේ ඉහළට විස්තාපනය කළ විට ලැබෙන පුස්තාරයට අදාළ ශිුතයේ සමීකරණය ලියන්න.
  - (v) පුස්තාරය ඇඳ ඇති කඩදාසියේ ම y=x හි පුස්තාරය අඳින්න.
  - (vi) ඉහත $y=-2x^2+3$ ශිතයේ පුස්තාරය මත පිහිටි, y ඛණ්ඩාංකය, x ඛණ්ඩාංකයට සමාන වූ ලක්ෂා දෙකක් ඇත. එම ලක්ෂා දෙකේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.

19. (අ) $2y = 4x^2 - 1$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇඳීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දක්වේ.

x	$-2\frac{1}{2}$	-2	$-1\frac{1}{2}$	-1	0	1	$1\frac{1}{2}$	2	$2\frac{1}{2}$
у	12	$7\frac{1}{2}$				$1\frac{1}{2}$	4	$7\frac{1}{2}$	12

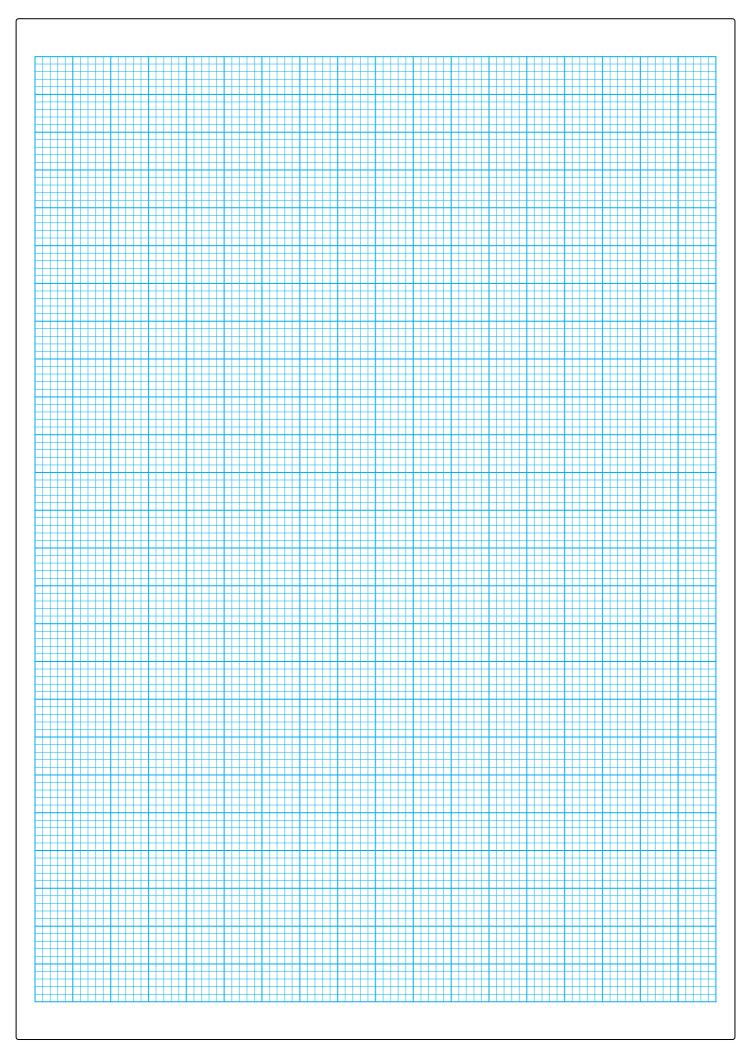
- (i) මෙම වගුව පිටපත් කර ගෙන එහි දක්වෙන හිස්තැන් පුරවන්න. අගය ලබා ගත් අයුරු දක්වන්න.
- x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශුිතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට පුස්තාරයේ,
  - (i) සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) හැරුම් ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශුිතයේ අවම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (iv) ශුිතයේ අගය 0 වන x හි අගයයන් ලියා දක්වන්න.

20. (අ) $y = -x^2 + 2$ ශිතයේ පුස්තාරය ඇදීමට සුදුසු x හි හා y හි අගය ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වගුවක් මෙහි දැක්වේ.

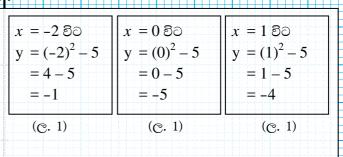
х	-3	-2	-1	0	1	2	3
у	•••	-2	1	2	1	-2	~~-~~ 7

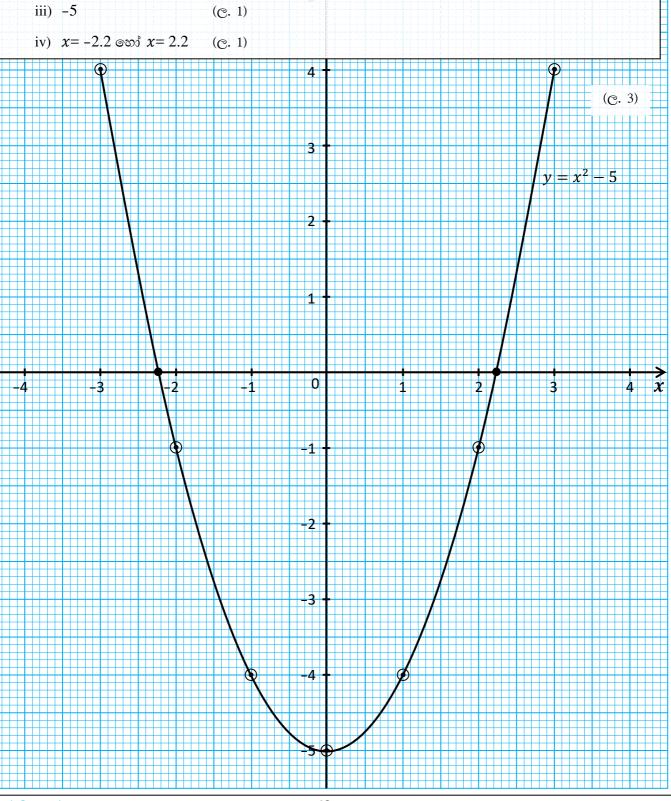
- (i) x=-3 වන විට y හි අගය සොයන්න.
- (ii) x අක්ෂය දිගෙත් y අක්ෂය දිගෙත් කුඩා කොටු 10 කින් ඒකක එකක් නිරූපණය වන සේ පරිමාණය ගෙන ඉහත ශුිතයේ පුස්තාරය අඳින්න.
- (ආ) ඔබේ පුස්තාරය භාවිතා කොට,
  - (i) පුස්තාරයේ සමමිති අක්ෂයේ සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - (ii) හැරුම් ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න.
  - (iii) ශිුතයේ උපරිම අගය ලියා දක්වන්න.
  - (iv) $-x^2+2=0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.
  - (v) $y \ge 0$ වන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
  - (vi) y=-3 වන x හි අගයන් සොයන්න.

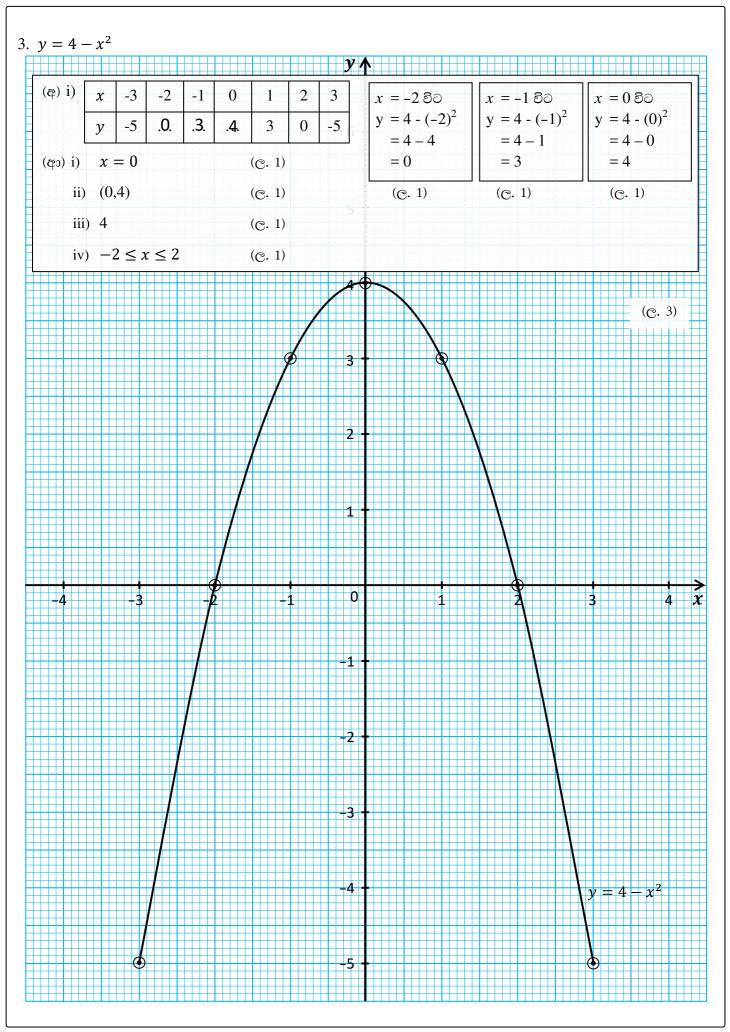

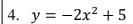
පිළිතුරු

(e) i)	x	-3	-2	-1	0	1	2	3
	у	4	-1	-4	5.	-4.	-1	4

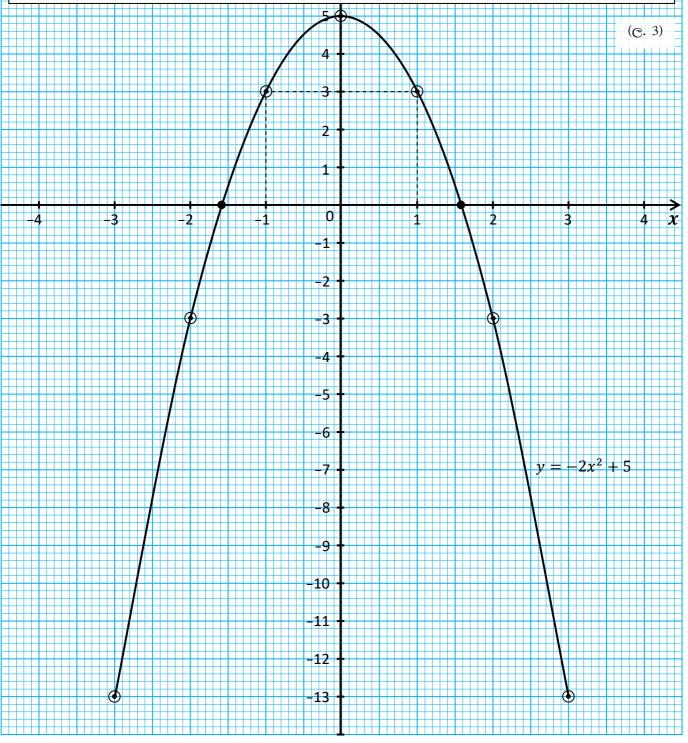

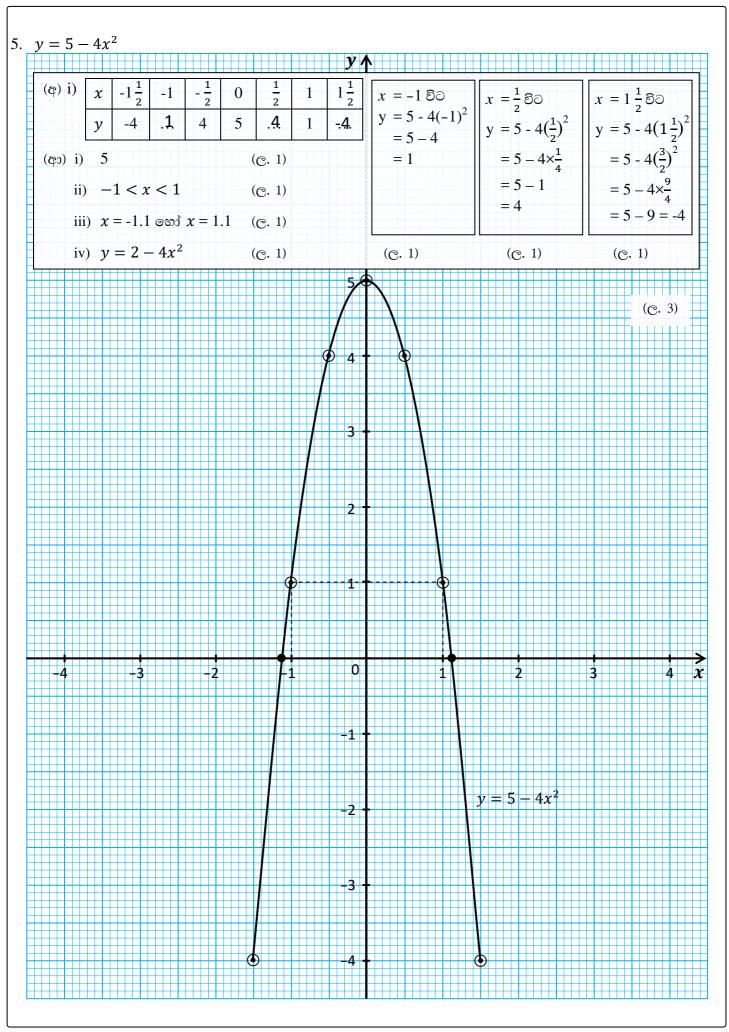

								<u> </u>			
(අ) i)	х	-3	-2	-1	0	1	2	3	x = -2 විට	x = 1 විට	x = 2 විට
	ν	-13	3.	3	5	.3.	-3.	-13	$y = -2(-2)^2 + 5$	$y = -2(1)^2 + 5$	$y = -2(2)^2 + 5$
									$= -2 \times 4 + 5$	$= -2 \times 1 + 5$	$= -2 \times 4 + 5$
(අා) i)	5					(ල	. 1)		= -8+5	= -2+5	= -8+5
ii)	-1	$\leq x$	≤ 1			(ල	. 1)		=-3	= 3	= -3
										L	

iii)
$$x = -1.6$$
 මහර් $x = 1.6$ (ල. 1) (ල. 1) (ල. 1)

iv)
$$y = -2x^2 + 7$$
 (c. 1)

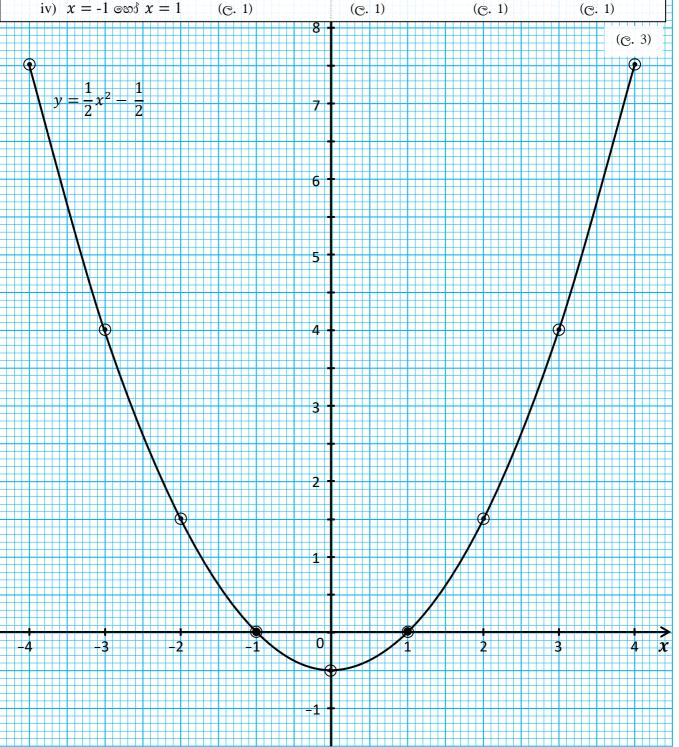
6. $y = \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}$

											Ė
( ) •)							1				ī
(අ) 1)	$\boldsymbol{x}$	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	
	17	7 1	4	11	0	1	0	1-1	1	7 1	L
	y	2		1-2	.	2		2		2	٠

- (අා i) x=0
- (c. 1)
- ii) $(0, -\frac{1}{2})$
- (ල. 1)
- iii) $-\frac{1}{2}$

- (c. 1)

- iv) x = -1 ගෙන් x = 1
- (c. 1)
- (c. 1)

7.	ν	=	x^2	_	4

	ш							
(ආ i)		-3	-2	-1	0	1	2	3
	у	5	0	3.	-4	-3	0	5

(අා i) -4

- (ල. 1)
- ii) x = -2 ඉහර x = 2
- (c. 1)
- iii) -2 < x < 2
- (ල. 1)
- v) -2 < x < 0

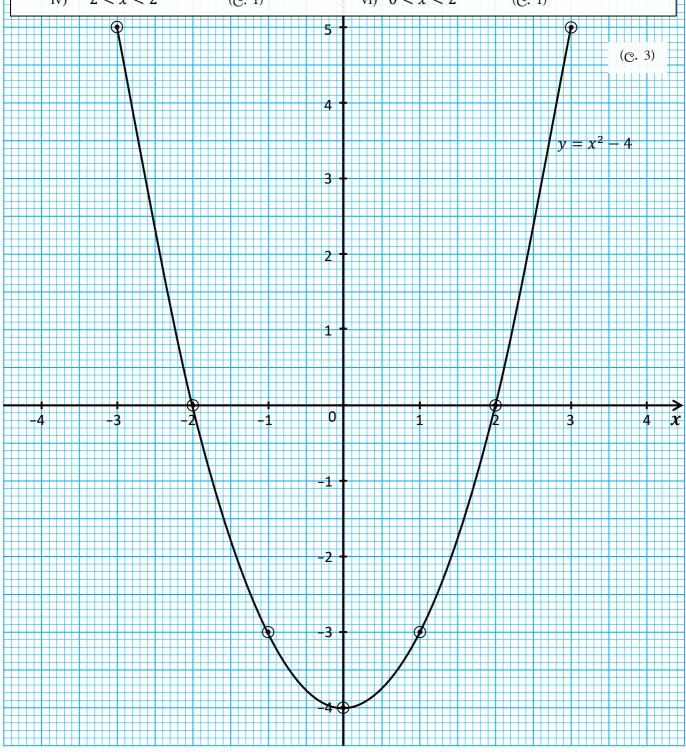
x = -1 80 $y = (-1)^2 - 4$

= -3

(ල. 1)

(c. 1)

- iv) -2 < x < 2
- (c. 1)
- vi) 0 < x < 2
- (ල. 1)

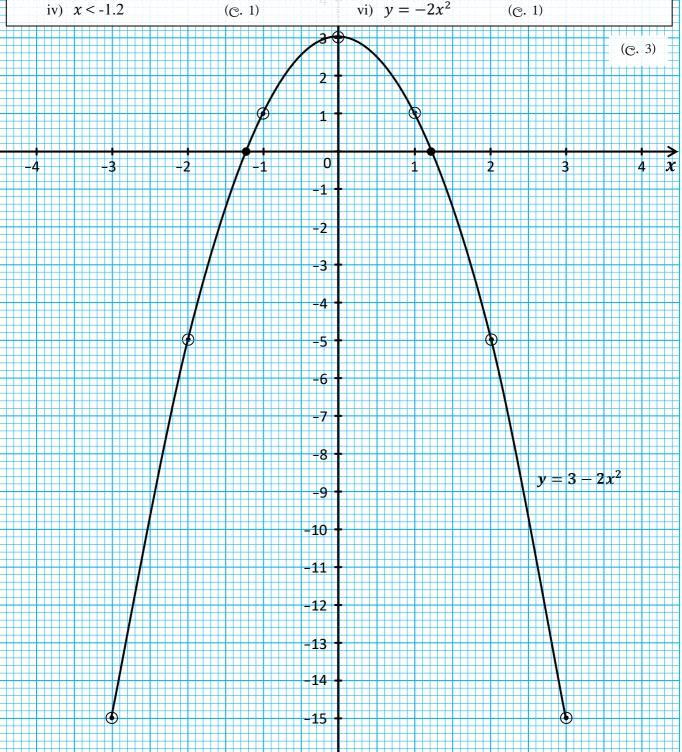
8. $y = 3 - 2x^2$

								<i>J</i> T
(අ) i)	х	-3	-2	-1	0	1	2	3
	у	-15	-5.	1	3	1	-5	-15

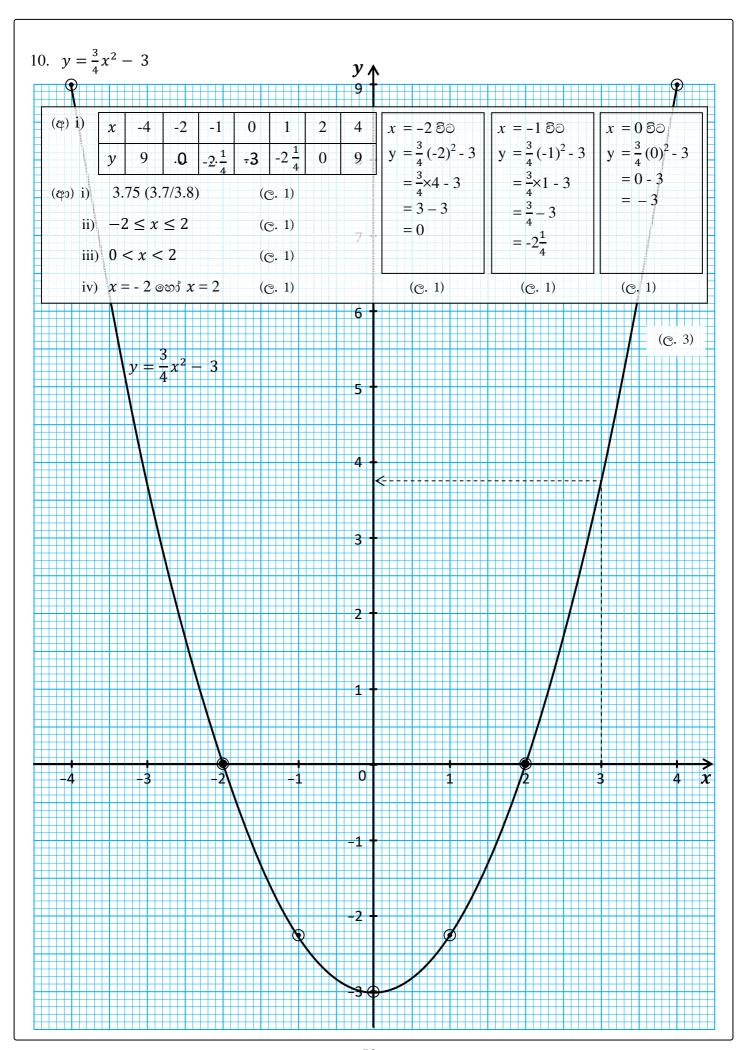
- (අා) i) x = -1.2 ගෙන් x = 1.2 (ල. 1)
  - ii) $x \le -1.2$ ඉහර $x \ge 1.2$ (ල. 1)
  - iii) 0 < x < 1.2
- (ල. 1)
- $= 3 2 \times 4$ = 3 - 8(c. 1) = -5
- v) -1.2 < x < 0
  - (ල. 1)
- vi) $y = -2x^2$

x = -2 විට $y = 3 - 2(-2)^2$

(c. 1)

			<u> </u>			
(අ) i) x -3 -2 -1	0 1	2	3	x = -2 විට	x = −1 විට	x = 0 විට
y 17 .7. 1	-1. 1	7	17	$y = 2(-2)^2 - 1$	$y = 2(-1)^2 - 1$	$y = 2(0)^2 - 1$
			1.5		$= 2 \times 1 - 1$	
(අා i) a) 3.5	(С	. 1)	- 20-4	= 8 - 1		= 1
b) $x = -1.5$	(С	. 1)		= 7	= 1	
ii) $x = -0.7$ මහර $x =$				(c. 1)	(c. 1)	(c. 1)
iii) $y = 2x^2$	(C	. 1)				
•			17 -			(c. 3)
			16			
$y = 2x^2$	-1					
			15			
			14 -			
\			47			
			13			
\			12 -			
			11 -			
			10			
			9 -			
			8 -			
			_			
	Y		7 -		7	
	1		6			
	\					
	\		5 -			
			4 -			
	\			«	~~/~~	
			3 -			
			2			
	***		1 -	-		
	V					
-4 -3 -2	+1		0	1	2	3 4
			1			

11. $y = -x^2 + 9$ (e) i) -3 0 2 -1 x = -2 විට x = 1 විට x = 2 විට $y = -(1)^2 + 9$ $y = -(2)^2 + 9$ $y = -(-2)^2 + 9$ 0 0 .5. 8 9 .8 .5. = -4 + 9 = -1 + 9 = -4 + 9 (අා i) 6.75 / 6.7 / 6.8 = 5 = 5 (ල. 1) (ල. 1) ii) $x \le -2$ ඉහා $x \ge 2$ (ල. 1) (c. 1) (c. 1) iii) x = -3 හෝ x = 3(c. 1) iv) $y = -x^2 - 1$ (c. 1)

12. $y = 0.5x^2 - 6$ (a) i) x = -2 විට x = −1 විට $y = 0.5(-2)^2 - 6$ $y = 0.5(-1)^2 - 6$ -1.5 ~~-4~~ -5.5 -6 | -5.5 -4 -1.5 $= 0.5 \times 4 - 6$ $= 0.5 \times 1 - 6$ (අා) i) x=0= 0.5 - 6 = 2 - 6(c. 1) = -5.5 = -4 ii) (0,-6) (ල. 1) iii) -6 (c. 1) (c. 1) (ල. 1) iv) x = -3.4 ගෙර x = 3.4(c. 1) v) $y = 0.5x^2 - 3.5$ (c. 1) (c. 3)

13. $y = 7 - 2x^2$

	ш							<u> </u>
(අ) i)	γ	_3	-2	-1	0	1	2	3
	λ				Ü		17	3
	y	-11	-1.	5	7	5	-1	-11

x = -2 විට $y = 7 - 2(-2)^2 = 7 - 2 \times 4 = 7 - 8 = -1$ (c. 1)

(අා i) 7

(c. 1)

ii) x = -1.9 හෝ x = 1.9 (ල. 1)

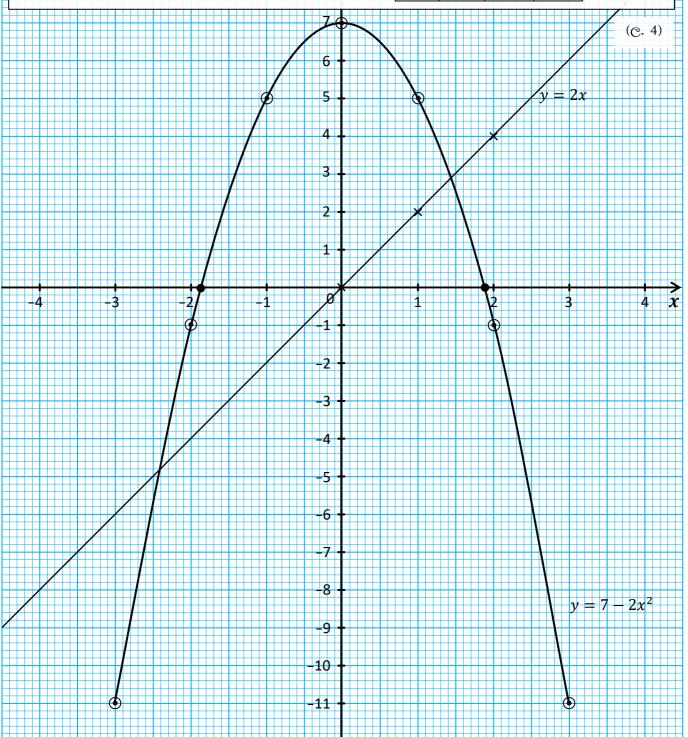
v) x < -1.9

(c. 1)

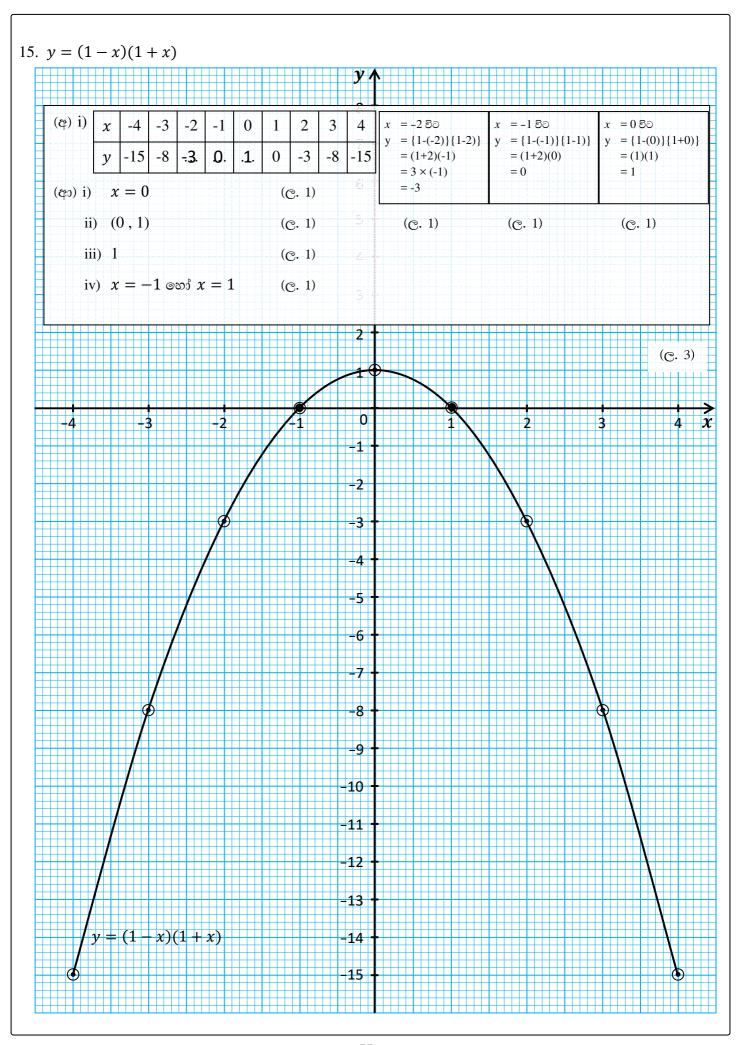
iii) x = -1.9 ගෙන් x = 1.9 (ල. 1)

vi)

iv) -1.9 < x < 1.9(c. 1)

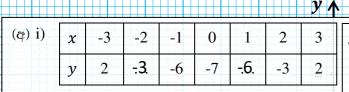

y = (x-3)(x+3)				
	<i>y</i> ,			
(e) i) x -4 -3 -2 -1 0			x = -1 විට y = (-1-3)(-1+3)	
y 7 0 -589.		= -5 × 1	$= -4 \times 2$	= -9
(අා i) $x=0$	(c. 1)	=-5	=-8	
ii) (0,-9)	(c. 1)	(c. 1)	(c. 1)	(c. 1)
iii) -9	(c. 1)			
iv) $x = -3$ ගෙන් $x = 3$				
9	7			(c. 3)
	6			
y = (x-3)(x+3)				
	5			
	4	-		
	3			
\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	3.			
\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	2			
	1			
-4 -3 -2	-1 0	1	2	3 4
7	-1	~~-~~		7
\	3,			
\	-2			
	-3			
\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	-4			
\	-5			
$\sim$				
\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	-6			
	-7			
	-8			
	-9(			

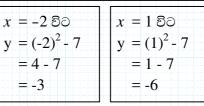
								νΛ	
(අ) i)	x	-3	-2	-1	0	1	2	3	x = -3 විට
	у	19	9	3	1	3	9	19	$y = 2(-3)^2 + 1 = 2 \times 9 + 1 = 19$ (@. 1)
(අා) i)						3. 1)			
		= -0.5							v) $y = 2x^2 - 1$ (e. 1)
		= 5.5 / 3 < <i>x</i> <						7.0	x 0 1 2 y 0 3 6
						)• <u>-</u> /		19 🕇	
		$\mathcal{T}$							Y Y
		1						18 +	(e. 4)
								17	
								16 +	
									$\sqrt{v} = 2x^2 + 1$
			1					15 +	
								14 -	
								13	
								12	y = 3x
				1				11 +	
								10 -	
				b				9 +	
				-					
								8 -	
					\			7 -	
								6 +	
								5 +	< <i>/</i>
								4 +	
						þ		3 +	
								2 +	

17. $y = x^2 - 7$

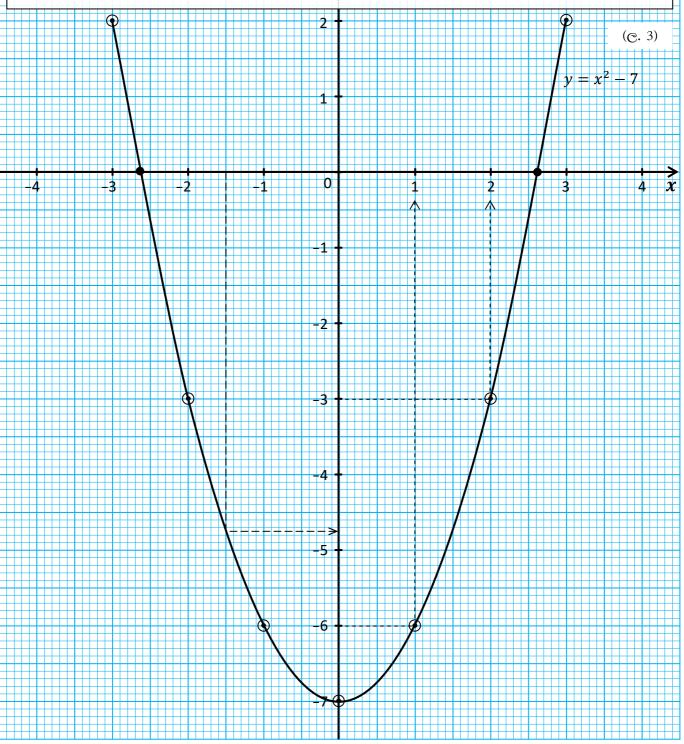

- (අා i) -4.75 / -4.7 / -4.8 (ල. 1)

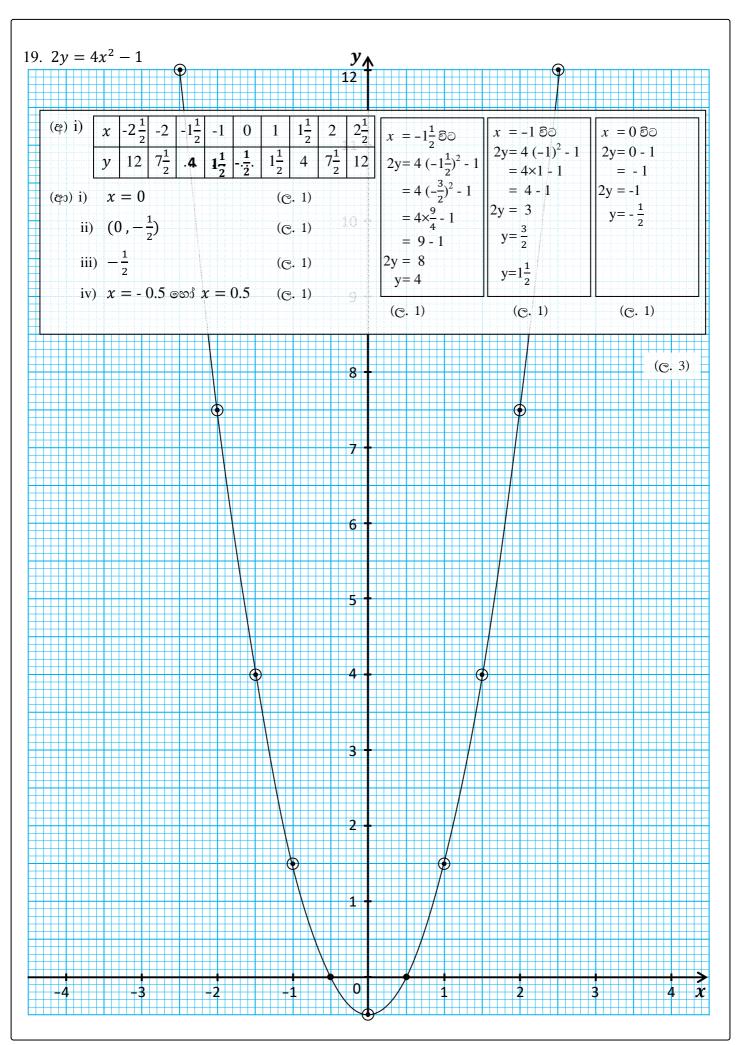
  - ii) x = -2.6 හෝ x = 2.6 (ල. 1)
  - iii) x < -2.6
- (e. 1)
- iv) $1 \le x < 2$ (c. 1)

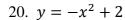

- (c. 1) (ල. 1)
- v) $y = x^2 4$ (e. 1)

		y /	
(e) i) x -3 -2 -1 0	1 2	3	x = 2 විට
y -15 -5 1 3	1 -5.	-15	$y = -2(2)^2 + 3$
(අo) i) 2.5 (@			$ = -2 \times 4 + 3 = -8 + 3 = -5 $
ii) $-1 \le x \le 1$ (©			$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$
iii) $x = -1.2$ ලෙහා $x = 1.2$ (ල			
iv) $y = -2x^2 + 8$ (©	eg. 1)	1112	vi) (1,1), (-1.5,-1.5) (@. 1)
		1	y = x
		2 -	(e. 4)
	6	1-	(C. 4)
-4 -3 -2 ^	/ -1	0	1 2 3 4
1		-1 -	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
×		-2	
		2	
		-5	
		-4 -	
\$		-5 -	-
		-6 -	
1			
		-7-	
		-8 -	
		-9 -	
		-10 -	
		-11 -	-
		-12 -	-
1		-13	$y = -2x^2 + 3$
		-14 -	
•		-15 -	.

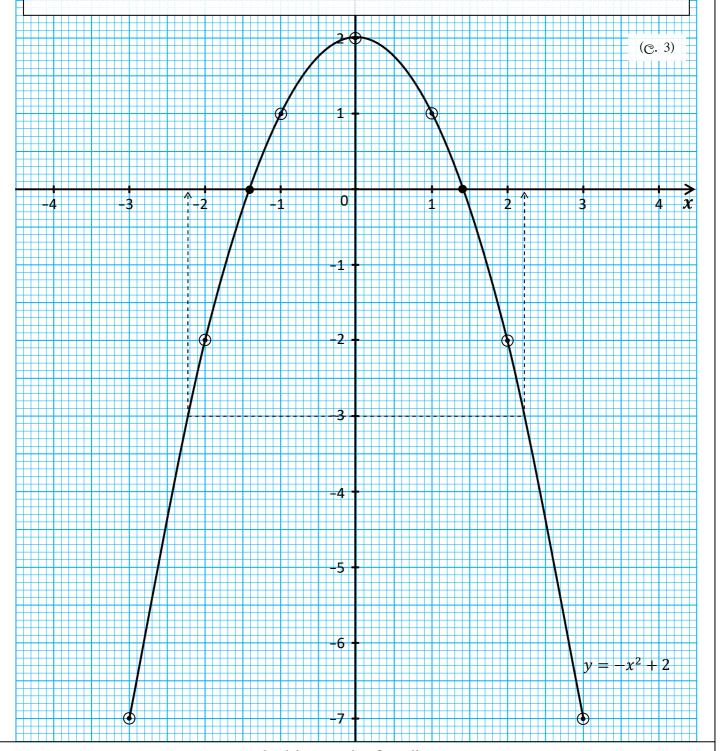
(අ) i)	γ	-3	^	-1	0	1	2	3
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,			-				
	ν	~~-~~ .7.	-2		2	1	-2	-7

- (අා) i) x = 0
- (e. 1)
- ii) (0,2)
- (c. 1)

iii) 2

- (ල. 1)
- x =-3 විට $y = -(-3)^2 + 2 = -9 + 2 = -7$
  - iv) x = -1.4 ගෙර x = 1.4 (ල. 1)
  - v) $-1.4 \le x \le 1.4$
    - (ල. 1)
  - vi) x = -2.2 ගෙන් x = 2.2
    - (ල. 1)

(c. 1)

kmdckarunarathna@gmail.com